

Within Sir John Soane's Museum in Lincolns Inn Fields, where his enormous collection of classical artefacts is displayed alongside the richly furnished interiors of his home, the Pasticcio is a stone tower that stands in the centre of a courtyard at the rear of the house. The tower, whose parts have recently been put back together, is a composition of stone fragments of classical architecture with a finial designed by Soane at its top, its form playful with language and reflecting Soane's interest in the uses and interpretation of classicism. Since its inception, the museum's interiors and contents have been a rich source of reference for architects. The furniture in the museum is mostly of Soane's own design, from the period of classical erudition and formal invention that came to be known as Regency. The extraordinary red leather upholstered armchair with its scroll-shaped footstool, which stands in the Library, was copied in a modified form by the anglophile Adolf Loos at the beginning of the twentieth century. More recently, the classic Thonet bentwood cafe chair used by Loos has been modified and interpreted by Hermann Czech.

The exhibition 'Pasticcio' was curated by Caruso St John as part of the 2012 Venice Architecture Biennale, and was shown in one of the galleries of the central pavilion. The exhibition drew together a group of seven contemporary European architects outside of the mainstream, whose practice is unusually engaged with the language and the history of architecture. The work looks to establish continuities with an architecture before modernism, at the same time as not excluding modernism as another past that can be referred to. Themes include a consideration of proportion, ornament, and typology, an interest in making interiors and façades, in the use of colour, and in working with existing buildings. Taken together, the exhibition could be seen as a criticism of the loss of breadth and of intimacy that has come about as a result of globalisation. The intention was to show how potent and diverse a contemporary architecture grounded in continuity and a common culture can be.

The seven architects in the exhibition are from different countries, their ages spanning roughly three generations. The work of the eldest, Hermann Czech from Vienna, has been an influence on some of the younger participants. The projects in the exhibition were chosen as a complementary group of propositions, linked in spirit rather than in form or programme. An interest in construction is a consistent theme, although addressed in different ways across the range of scales, from small interiors and renovations to new housing and offices. Construction is a matter that can still reveal national differences as well as personal sensitivities, and serves to bring together small and large projects. Sir John Soane was represented as the eighth architect in the exhibition, with drawings by his assistant Joseph Gandy, including his illustration of the Pasticcio. Also included was Caruso St John's recently completed project for furniture in three newly restored rooms at the Soane Museum.

Working with references is a common idea among the partici-

Pasticcio

In het museum van Sir John Soane in Lincolns Inn Fields in Londen wordt zijn enorme collectie klassieke kunstvoorwerpen tentoongesteld tegen de achtergrond van het rijk ingerichte interieur van zijn woning. De Pasticcio is een natuurstenen toren middenin een binnenhof die aan de achterzijde van het huis van Soane is gesitueerd. Deze toren, die nog niet zo lang geleden uit losse onderdelen weer in elkaar is gezet, bestaat uit natuurstenen fragmenten uit de klassieke architectuur met daarop een door Soane ontworpen kruisbloem. De vormentaal is speels en toont Soanes belangstelling voor toepassingen en interpretaties van het classicisme. Sinds de oprichting zijn de interieurs en de inhoud van het museum een rijke bron van inspiratie geweest voor architecten. Het meubilair is voor het merendeel door Soane zelf ontworpen, in de door klassieke eruditie en formele inventiviteit gekenmerkte stijl die bekend kwam te staan als *Regency*. De uitzonderlijke roodleren fauteuil met gekrulde voetenbank, die in de bibliotheek staat, werd aan het begin van de twintigste eeuw gekopieerd in een aangepaste vorm door de anglofiel Adolf Loos (meer recent werd de door Loos gebruikte, klassieke caféstoel van gebogen hout van Thonet aangepast en geïnterpreteerd door Hermann Czech).

De door Caruso St John samengestelde tentoonstelling 'Pasticcio' maakte deel uit van de biënnale van Venetië (2012) en was daar te zien in één van de galerijen van het centrale paviljoen. De tentoonstelling bundelde het werk van een groep van zeven hedendaagse Europese architecten die zich buiten de *mainstream* bevinden en die zich meer dan gemiddeld bezighouden met de vormentaal en de geschiedenis van de architectuur. In hun werk zoeken zij aansluiting bij de architectuur van voor het modernisme, maar tegelijkertijd wordt ook het modernisme niet uitgesloten als een verleden waarnaar gerefereerd kan worden. Als thema's voor de biënnale noemen we het nadere onderzoek naar proportie, ornament en typologie; de interesse in het maken van interieurs en gevels en in het gebruik van kleur en het werken met bestaande gebouwen. Al met al kon de tentoonstelling worden begrepen als kritiek op het verlies aan breedte en intimiteit, door de toenemende globalisering. De tentoonstelling wilde aantonen hoe krachtig en divers een hedendaagse architectuur kan zijn, die is geworteld in continuïteit en een gemeenschappelijke cultuur.

De zeven architecten van de biënnale zijn afkomstig uit verschillende landen, hun leeftijden behoren ruwweg tot drie generaties. Het werk van de oudste deelnemer, de Wener Hermann Czech, heeft sommige van de jongere deelnemers beïnvloed. De projecten in de tentoonstelling werden gekozen als een complementaire groep voorstellen, meer verbonden met elkaar in de geest dan in vorm of programma. Interesse in constructie was een terugkerend thema, hoewel het op verschillende manieren

Pasticcio

pants. The projects have their roots in images and ideas that are chosen from another context, then interpreted and changed to fit a new context. The participating architects were asked to contribute images of buildings they were interested in to show alongside their own work, something that amplified the exhibition, revealing how common threads and networks connect architects operating in different countries. Alberti and turn-of-the century Vienna are a shared interest, as well as an alternative early modernist roll-call, including Gaudí, Plečnik, Muzio and Poelzig.

Since its installation in Venice, the exhibition has travelled north. It has been shown at the Architekturgalerie in Munich and opened at deSingel in Antwerp in February 2014.¹ In Venice the walls of the exhibition were painted a light and watery blue, in response to its location beside the Adriatic. The spirit of the exhibition was always intended to be both local and international, and subsequent versions of its installation have been adapted by different authors, who were also participants. Andreas Hild designed the exhibition in Munich, where the gallery space was more intimate like a salon, and the walls were delicately patterned in pink. For the exhibition at deSingel, Dirk Somers has curated a larger show. Alongside the original material there is an additional display of photographs taken by Mark Pimlott, of a selection of some extraordinary and relatively unknown buildings in Belgium from the modern period, a selection that challenges what is seen today as tasteful and contemporary.

The 'Pasticcio' exhibition curated by Caruso St John for the Central Pavilion at the Venice Architecture Biennale, 2012. Tentoonstelling 'Pasticcio', samengesteld door Caruso St John voor het centrale paviljoen tijdens de architectuurbienale in Venetië, 2012. Photo Foto Caruso St John Architects

¹
The exhibition 'Pasticcio' is showing at deSingel in Antwerp from 21 February to 7 June 2014. Participants are: Hermann Czech, Knapkiewicz Fickert, Peter Märkli, Hild und K, Caruso St John, BIQ and Bovenbouw.

werd benaderd naargelang het schaalniveau: van kleine interieurs en renovaties tot nieuwbouw en kantoren. Constructie is een zaak die nog steeds nationale verschillen en persoonlijke gevoeligheden kan illustreren, en draagt bij aan de samenhang tussen kleine en grote projecten. Sir John Soane nam als achtste architect deel aan de tentoonstelling, en onder de tekeningen van zijn assistent Joseph Gandy bevond zich ook diens illustratie van de Pasticcio. Op de tentoonstelling was ook een recent gerealiseerd project van Caruso St John te zien: de meubilering van drie onlangs gerestaureerde kamers in het Soane Museum.

Werken met referenties is een opvatting die de verschillende deelnemers met elkaar delen. De projecten zijn gebaseerd op beelden en ideeën uit een andere context, die vervolgens worden geïnterpreteerd en aangepast om in een nieuwe context te passen. In het kader van de biënnale werd de deelnemende architecten gevraagd afbeeldingen in te leveren van gebouwen die zij interessant vinden, om deze naast hun eigen werk tentoon te stellen. Dit maakte de tentoonstelling sterker, omdat bleek dat architecten die actief zijn in verschillende landen, worden verenigd door gemeenschappelijke banden en netwerken. Alle deelnemers hebben namelijk zowel belangstelling voor Alberti en voor het Wenen van rond de eeuwwisseling als voor een alternatieve, vroeg-modernistische namenlijst met bijvoorbeeld Gaudí, Plečnik, Muzio en Poelzig.

Sinds de opening in Venetië is de tentoonstelling naar het noorden getrokken. Hij was eerder te zien in de Architekturgalerie in München en is in februari 2014 te zien in deSingel in Antwerpen.¹ Het was van het begin af aan de bedoeling dat de tentoonstelling zowel een lokaal als een internationaal karakter zou hebben. In Venetië waren de muren van de tentoonstelling naar aanleiding van de locatie aan de Adriatische Zee een waterig lichtblauw geverfd. In de latere versies is de installatie telkens aangepast door verschillende samenstellers, die ook deelnemers zijn. De door Andreas Hild ingerichte tentoonstelling in München vond plaats in een galerieruimte die zo intiem was als een salon, met een delicaat roze patroon op de muren. De tentoonstelling in deSingel, samengesteld door curator Dirk Somers, is groter. Naast het oorspronkelijke materiaal zijn er ook foto's van Mark Pimlott van een aantal buitengewone en relatief onbekende Belgische gebouwen uit de periode van het modernisme te zien, die vragen oproepen over wat vandaag wordt opgevat als smaakvol en eigentijds.

Vertaling: InOtherWords, Maria van Tol

¹
De tentoonstelling 'Pasticcio' is te zien in deSingel in Antwerpen, van 21 februari tot 7 juni 2014. Deelnemers zijn: Hermann Czech, Knapkiewicz Fickert, Peter Märkli, Hild und K, Caruso St John, BIQ en Bovenbouw.